Sme tu pre Vás

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky
Humenné – mesto

www.grkat.he.sk/mesto

Cena: dobrovoľný príspevok | Ročník: 7. Číslo: 6

Drahí bratia a sestry!

Týždeň pred Nedeľou Paschy, pri slávnostnom vstupe do Jeruzalema hovorí Pán Ježiš tieto slová: **„Hovorím vám: Ak budú oni mlčať, budú kričať kamene.“** (Lk19, 40)

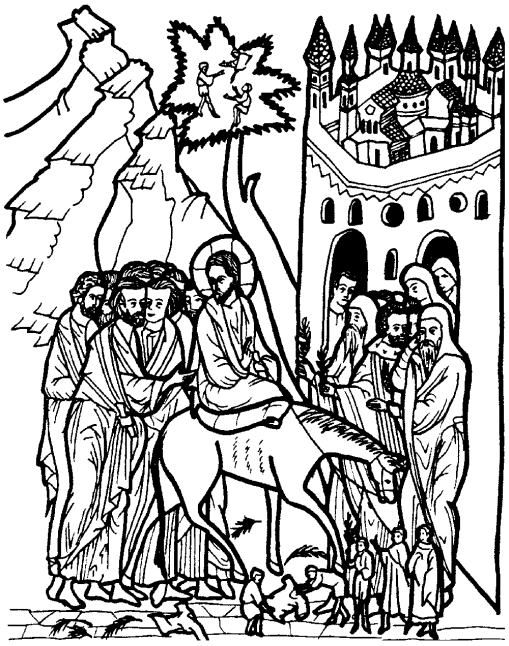

Vieme si živo predstaviť obraz slávnostného vstupu do Jeruzalema. Pán Ježiš vchádza na osliatku do mesta, ktoré je pýchou izraelského národa. Chudobní a jednoduchí ľudia, sa zbiehajú zo svojich polí, aby videli Ježiša. V rukách nesú olivové ratolesti, zobliekajú svoje plášte, kladú ich na cestu a volajú: „Hosanna! Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom, kráľ Izraela!“ Vládne všeobecná eufória, veď do mesta prichádza ten, ktorý vzkriesil Lazára a koná zázraky, aké ešte nikto iný pred ním nekonal. Zdá sa, že Izraeliti naozaj spoznali pravdu a prijali toho, ktorého poslal Otec, aby vládol nad celým ľudským pokolením.

Avšak len o niekoľko dní neskôr bude dav kričať uprostred mesta niečo celkom iné: „Ukrižuj ho!“ Kde nastal ten veľký rozpor medzi „hosanna“ a „ukrižuj ho“? Vieme, že zástup ľudí, ktorý volal Ježišovi na slávu, nebol ten istý ako ten, ktorý na Pilátovom dvore vyriekol nad Božím Synom rozsudok smrti. Pri bránach Jeruzalema to boli izraelské deti a chudobní roľníci, nie farizeji a zákonníci. Najvážnejšou a najťažšou úlohou v živote kresťana je vydávať svedectvo Božej lásky skrze svoj vlastný život. Ku Kristovi, ako k skutočnému zdroju lásky a šťastia vedie len jediná cesta. Tá, ktorú si zvolili Jeruzalemčania, ktorí všetko zanechali a s radosťou v srdci vyznávali, kto je ich skutočným kráľom. Lenže chybou je ostávať iba pri vlastnej skúsenosti. Pretože vidíme aj obraz Veľkého piatka, keď na Pilátovom dvore nebolo tých, ktorí by volali: „Pán a vládca Izraela!“ Azda sa báli a nemali odvahu.

Novodobí Ježišovi učeníci sú v podobnej situácii. Svet ich neprijíma, považuje ich za čudákov, ktorých hlas a názor treba umlčať. Je povinnosťou kresťana, ktorý zažije osobnú skúsenosť s Bohom ako s kráľom svojho života, aby si túto skúsenosť nenechal len pre seba, ale aby sa s ňou podelil a bol tak príkladom, ktorý priťahuje. Všetci sme povolaní k tomu, aby sme intenzívnejšie vydávali takéto svedectvo. A tak nemajme strach z plného hrdla vyznávať pravdu o Bohu, ktorú sme z jeho milosti spoznali. Veď ak budeme mlčať my, bude víťaziť nenávisť a zloba. Tieto slová sú dnes vo svetle Nedele Paschy adresované nám, aby sme si boli vzájomne povzbudením pre život vo viere v Ježiša Krista.

o. Martin s rodinou
o. Miroslav s rodinou
o. Mikuláš s rodinou

Príhovor Svätého Otca Františka na generálnej audiencii 25. marca 2015:

V duchu modlitby za Synodu o rodine

Drahí bratia a sestry!

Na našej ceste katechéz o rodine nás dnes čaká trochu špecifický úsek: bude ním modlitbové zastavenie. 25. marca totiž v Cirkvi slávnostne oslavujeme Zvestovanie Pána, počiatok tajomstva Vtelenia. Archanjel Gabriel navštevuje pokornú dievčinu z Nazareta a oznamuje jej, že počne a porodí Božieho Syna. Týmto zvestovaním Pán osvecuje a posilňuje Máriinu vieru, ako neskôr podobne urobí aj s jej ženíchom Jozefom, aby sa Ježiš mohol narodiť do ľudskej rodiny. Je to nádherné, pretože nám to naznačuje, ako hlboko v sebe tajomstvo Vtelenia poníma, tak, ako to chcel Boh, nielen počatie v lone matky, ale aj prijatie do ozajstnej rodiny. Dnes by som chcel spolu s vami kontemplovať krásu tohto puta, krásu tejto Božej dobrotivej náklonnosti. Môžeme tak urobiť spoločne modlitbou Zdravas Mária, ktorej prvá časť presne preberá slová anjela, ktorými sa obrátil na Pannu Máriu. Pozývam vás, aby sme sa modlili spoločne:

Zdravas Mária, milosti plná, Pán s tebou. Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod života tvojho, Ježiš.

Svätá Mária, Matka Božia, pros za nás hriešnych teraz i v hodinu smrti našej. Amen.

A teraz druhý aspekt: 25. marca, na slávnosť Zvestovania Pána, sa v mnohých krajinách slávi Deň za život. Práve preto pred dvadsiatimi rokmi sv. Ján Pavol II. podpísal s týmto dátumom encykliku Evangelium vitae. Na námestí sú prítomní mnohí členovia Hnutia za život, aby si pripomenuli toto výročie. V Evangelium vitae rodina zaujíma ústredné miesto, nakoľko je lonom, kolískou ľudského života. Slovo môjho ctihodného predchodcu nám pripomína, že ľudský pár bol od počiatku požehnaný Bohom, aby vytvoril spoločenstvo lásky a života, ktorému je zverené poslanie prokreácie (plodenia). Kresťanskí snúbenci sa vyslúžením sviatosti manželstva disponujú pre napĺňanie tohto požehnania s Kristovou milosťou po celý život. Cirkev sa zo svojej strany slávnostne zaväzuje starať sa o rodinu, ktorá z nich vznikne ako Boží dar pre jej samotný život, v dobrom i v zlom údele: puto medzi Cirkvou a rodinou je sväté a nedotknuteľné.

Cirkev ako matka nikdy neopúšťa rodinu, ani keď je táto sklesnutá, poranená a mnohorakým spôsobom sužovaná. Dokonca, ani keď upadne do hriechu, alebo keď sa vzdiali od Cirkvi; vždy urobí všetko pre to, aby sa ju snažila liečiť a uzdraviť, pozvať k obráteniu a zmiereniu s Pánom.

Nuž, ak je toto úloha, je jasné, koľkú modlitbu potrebuje Cirkev, aby v každom čase dokázala plniť toto poslanie. Modlitbu plnú lásky za rodinu a za život. Modlitbu, ktorá sa dokáže radovať s radujúcimi a trpieť s trpiacimi.

Aj preto sme spoločne s mojimi spolupracovníkmi zamýšľali dnes navrhnúť, aby sa nanovo rozoznela modlitba za Biskupskú synodu o rodine. Obnovme si tento záväzok na obdobie až do októbra, keď sa uskutoční riadne synodálne zhromaždenie venované rodine. Chcel by som, aby táto modlitba, ako aj celá synodálna cesta, boli animované zanietením Dobrého pastiera za jeho stádo, najmä za osoby a rodiny, ktoré sú z rôznych príčin «zmorené a sklesnuté ako ovce bez pastiera» (Mt 9,36). Takto sa Cirkev, podporovaná a oduševnená Božou milosťou, bude môcť ešte viac nasadiť a ešte väčšmi zjednotiť vo svedectve o pravde Božej lásky a jeho milosrdenstva voči rodinám sveta, žiadnu nevylučujúc, či už vo vnútri alebo mimo ovčinca.

Prosím vás, aby nechýbala vaša modlitba na tento úmysel. Všetci – pápež, kardináli, biskupi, kňazi, rehoľníci a rehoľníčky, laici – všetci sme povolaní modliť sa za Synodu. Toto je potrebné, a nie klebety! Pozývam k modlitbe aj tých, ktorí sa cítia byť vzdialení, alebo si už od modlitby odvykli. Táto modlitba za Synodu o rodine je pre dobro všetkých. Dnes ráno ste dostali obrázok, ktorý teraz držíte v rukách. Možno bude trochu zmáčaný. Pozývam vás, aby ste si ho uchovali a nosili ho so sebou, aby ste sa tak počas nasledujúcich mesiacov mohli často modliť so svätou nástojčivosťou, ako nás o to žiadal Ježiš. Teraz sa ju spoločne pomodlime:

Ježiš, Mária a Jozef, vo vás kontemplujeme žiaru pravej lásky, na vás sa s dôverou obraciame.
Svätá nazaretská rodina, urob aj z našich rodín miesta spoločenstva a večeradlá modlitby, opravdivé školy evanjelia a malé domáce cirkvi.
Svätá nazaretská rodina, nech sa viac v rodinách nezakusuje násilie, uzavretosť a rozdelenie: každému, kto bol zranený alebo pohoršený, nech sa čoskoro dostane útecha a uzdravenie.
Svätá nazaretská rodina, nech budúca biskupská synoda dokáže všetkých nanovo upevniť vo vedomí posvätného a nedotknuteľného charakteru rodiny, jej krásy v Božom pláne.
Ježiš, Mária a Jozef, vypočujte našu prosbu.
Amen.

Prevzaté z TK KBS

ROK RODINY

Katechéza k Roku rodiny:

Ježiš je jediným skutočným záchrancom človeka

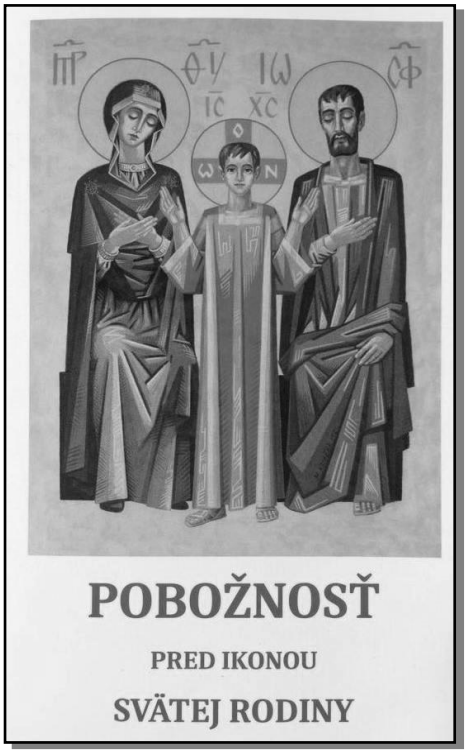

Ježiš povedal: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal. Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť.“

(Jn 15,1-5)

Život, ktorý človek získava krstom, nie je len životom plným predsavzatí, ktoré hovoria o tom, že od teraz už budeme Boha poslúchať. Žiť dokonale podľa Božej vôle je pre sily obyčajného človeka nemožné. Preto nemôžeme žiť Ježišov život v tom zmysle, že ho budeme napodobňovať, a že si z neho budeme brať morálny príklad. To by sme nikdy nedokázali. Ježiš neprišiel, aby nám len jednoducho ukázal, ako vyzerá správny život. On prišiel, aby sa stal naším Spasiteľom Záchrancom. Teda, aby nás uschopnil takýto poslušný život žiť.

Niečo také je možné jedine vtedy, keď svoj život v krste doslovne vymeníme za jeho život. Ježiš na vysvetlenie tejto skutočnosti používa podobenstvo o viniči a ratolesti. Kresťan je človek, ktorý nemôže zostať ratolesťou pohodenou na zemi, pretože takáto ratolesť by nikdy nepriniesla ovocie a skôr či neskôr by vyschla. Kresťan je človek, ktorý sa vzdal svojho nezávislého života a nechal sa naštepiť na životodarný vinič, takže teraz už žije život viniča, ktorý je schopný z vlastných síl prinášať ovocie spravodlivého života. Ježiš doslovne hovorí: „Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť“ (Jn 15,4-5).

Ratolesť nemá svoj vlastný život, ale je plne účastná na živote viniča. Možno povedať, že život, ktorý teraz žije, je životom samotného viniča. Keďže viničom je sám Ježiš Kristus, apoštol Pavol o sebe otvorene hovorí: „Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus“ (Gal 2,20). Človek je takto účastný na živote, ktorý žije Ježiš Kristus. Jeho život sa odvíja presne podľa Kristových plánov a stáva sa ich súčasťou. Životné plány a nároky človeka zaštepeného do Krista strácajú svoju dôležitosť.

Kresťan je človek, ktorý sa nepýta, čo má robiť, aby sa mu v živote viac darilo napĺňať svoje zámery. Kresťan je človek, ktorý sa pýta, aké zámery s ním má Boh. Je to Boží život, ktorý je teraz pripravený žiť a je to Božia moc, ktorá je schopná prostredníctvom neho tieto zámery aj uskutočniť. Nejde teda len o akési vyplnenie nejakých prikázaní. Ide o zverenie celého svojho života do Božích rúk. Bez tohto postoja nemožno hovoriť o skutočnom kresťanskom živote, ale len o vytváraní určitej kamufláže, ktorá má navodiť zdanie nášho kresťanského života pred naším okolím, a nezriedka i pred nami samými.

Ak si uvedomíme, že naozajstný kresťanský život, je v skutočnosti Kristov život v nás, ktorý sa odohráva podľa jeho vôle a podľa jeho nárokov, je prirodzené, že človek je náchylný podliehať obavám, či sa takýto život oplatí žiť. Nechať Boha, aby si s nami robil, čo chce, zároveň znamená riskovať, že nás povedie do situácií a medzi ľudí, ktorí nám nebudú príjemní a nebudú v súlade s našou predstavou o našom pohodlí a šťastí. Napokon, keď sa pozrieme, čo Kristus urobil tu na zemi so svojím životom, nemôžeme si nevšimnúť, že svoj život vydal do rúk ľuďom, ktorí ho nenávideli a napokon ho kruto na kríži umučili. Ak máme byť účastní na Kristovom živote a byť ako ruka začlenení do jeho Tajomného tela, podobne ako je ratolesť začlenená do viniča, môžeme očakávať, že obrazne alebo i doslovne skončíme pribití na kríži. Žiť Kristov život sa tak nejaví ako niečo príjemné a príťažlivé, ale práve naopak, ako niečo, čo nás napokon pripraví aj o posledné zbytky nášho pohodlia a šťastia. Práve tieto nepriaznivé okolnosti Kristovho života sú príčinou toho, že človek sa predsa len radšej vráti do hriechu, aby sa mohol vyhnúť problémom a ťažkostiam, ktoré mu život podľa Kristovej vôle prináša.

Takto však možno zmýšľať len v prípade, že pri uvažovaní o Kristovom živote zostaneme pod krížom, a úplne vylúčime jadro samotnej evanjeliovej zvesti, podľa ktorej smrť v Kristovom živote nemá posledné slovo, pretože Ježiš vstal z mŕtvych. Smrť nemá moc nad Kristovým životom, a tak nemá moc ani nad nikým, kto je začlenený do Krista a žije jeho život. Ak nad kresťanom nemá moc smrť, potom nemá moc nad ním ani žiadne menšie utrpenie. A ak kresťan spolu s Kristom vstane z mŕtvych a vstúpi do večného života v nebi, je úplne nemožné, aby mu čokoľvek mohlo na tomto svete život pokaziť, alebo zničiť. Preto sa apoštol Pavol pýta: „Ak je Boh za nás, kto je proti nám?" A potom vysvetľuje: „Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? Ako je napísané: Pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie. Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.“

Preto kresťan už nemá dôvod chrániť si svoje životné šťastie za cenu hriechu. „Veď čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal a svojej duši by uškodil?“ Bez účasti na Kristovom živote je totiž pre človeka nemožné prejsť smrťou do večného života. No odovzdaný do Kristových rúk môže spokojne aj stratiť svoj život pre Krista a jeho zámery. Ježiš veľmi jasne hovorí: „Kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa a pre evanjelium, zachráni si ho.“

o. Štefan Paločko

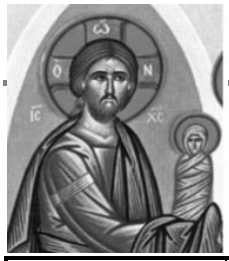

Liturgický program na Veľký – Strastný týždeň

Pondelok 30.3.	**Svätý a veľký pondelok**	**10:00** 18:00	**Pohrebné obrady za o. Michala** Sv. liturgia vopred posvätených darov † *Helena, Ján, Mária, Andrej, Juraj (panychída)*
Utorok 31.3.	**Svätý a veľký utorok**	6:30 **17:30** 18:00	Sv. liturgia staroslovienska * *Žaneta s rod.* † *za duše v očistci* **Stretnutie s prvoprijímajúcimi** Sv. liturgia vopred posvätených darov * *Štefan s rod. 50r.*
Streda 1.4.	**Svätá a veľká streda** **Zdržanlivosť od mäsa**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska † *Milan* Sv. liturgia vopred posvätených darov † *František*
Štvrtok 2.4.	**Svätý a veľký štvrtok**	6:30 **17:00** **18:30**	Sv. liturgia staroslovienska * *členovia a členky NSJ a SvR* **Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou** **Utiereň s čítaniami strastí**
Piatok 3.4.	**Svätý a veľký piatok** **Prikázaný sviatok PRÍSNY PÔST**	7:30 **11:00** **15:00** 16:00	Kráľovské hodinky ***Sprievod s krížom mestom*** **Veľká večiereň s uložením plaštenice do hrobu** Celonočná súkromná adorácia pri hrobe
Sobota 4.4.	**Svätá a veľká sobota**	8:00 **17:00**	Jeruzalemská utiereň **Liturgia sv. Bazila Veľkého s večierňou**
Nedeľa 5.4.	**SVÄTÁ A VEĽKÁ NEDEĽA PASCHY** **SVETLÉ KRISTOVO VZKRIESENIE** **Prikázaný sviatok** **Myrovanie**	**5:00** 7:00 **7:30** **9:00** 11:00 **17:30** 18:00	**Utiereň vzkriesenia s požehnaním jedál o 6.00 (staroslov.)** Požehnanie jedál (slov.) **Sv. liturgia slovenská** * *Štefan, Mária* **Sv. liturgia staroslovienska za veriacich** Sv. liturgia slovenská * *Juraj s rod.* **Voskresná večiereň** Sv. liturgia slovenská *

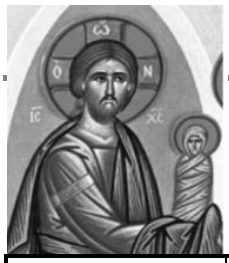

Liturgický program na Svetlý týždeň

Pondelok 6.4.	**SVETLÝ PONDELOK** **Prikázaný sviatok** **Obchod okolo chrámu**	7:30 **9:00** 11:00 **17:30** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Jozef, Gabika, Michal, Gabika, Peter, Lena* **Sv. liturgia staroslovienska** ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Irena* **Veľká večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Jaroslav*
Utorok 7.4.	**Svetlý utorok**	9:00 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *† František* Sv. liturgia slovenská *† Anna (panychída)* *† Jozef, Anna (panychída)*
Streda 8.4.	**Svetlá streda**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska ** Viera 50r. s rod.* Sv. liturgia slovenská *† Ján (panychída)* *† Andrej, Mária (panychída)*
Štvrtok 9.4.	**Svetlý štvrtok**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *† Anna, Ján, Zuzana, Ján* Sv. liturgia slovenská *† Juraj (panychída)*
Piatok 10.4.	**Svetlý piatok** **Voľnica**	6:30 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *† František* Sv. liturgia slovenská *† Mária, Ján (panychída)*
Sobota 11.4.	**Svetlá sobota**	6:30 14:00 15:00 **17:00** 18:00	Sv. liturgia staroslovienska *† Juraj* Sobáš Sobáš so sv. liturgiou ***Veľká večiereň*** Sv. liturgia slovenská *† Ján (panychída)*
Nedeľa 12.4.	**DRUHÁ NEDEĽA PO PASCHE O TOMÁŠOVI** **Odpustová slávnosť v Kaplnke BM**	7:30 **9:00** 11:00 **17:15** 18:00	Sv. liturgia slovenská ** Eva 30r.* **Sv. liturgia staroslovienska** ***za veriacich*** Sv. liturgia slovenská ** Veronika, Erik, Sofia, Simon* **Večiereň** Sv. liturgia slovenská ** Emília s rod., Ľubica s rod.*

IKONA SVIATKU

KRISTOVHO VZKRIESENIA

Kristovo Vzkriesenie sa v povedomí kresťanov vždy spájalo s ideou vykúpenia ľudí z hriechu. Ježiš Kristus ako pravý Boh a pravý človek okúsiac na sebe plnosť utrpení a smrti, tej smrti, ktorou musel zomrieť každý človek, zničil samotnú podstatu smrti. Kristus vstal z mŕtvych, smrťou smrť porazil a tým, čo sú v hroboch život daroval. To hovorí tropár Vzkriesenia. Treba však povedať, že samotný moment Vzkriesenia nebol nikým videný, je pre človeka rozumom nepostihnuteľný a preto ho žiadna ikona nezachytáva. Ikonu Vzkriesenia Ježia zamenila vo východnej tradícii ikona zostúpenia do podsvetia, kde sa poukazuje na vykúpenie ľudí z okov večnej smrti. Zobrazenia vzkrieseného Krista vystupujúceho z hrobu so zástavkou v rukách, skupiny spiacich vojakov, to sú neskoršie nevýchodné vplyvy na ikonografiu sviatku Vzkriesenia. Vzkriesenie bolo nedostupné pre ľudské oči. Aj ikona Narodenia neukazuje moment rodenia, to, ako sa to stalo, je ponechané na našu vieru.

Ikonografia sviatku zostúpenia do podsvetia sa sformovala do 12. storočia v byzantskom prostredí. Udalosť, ktorá sa odohráva na ikone, prebieha akoby v útrobách zeme – v pekle, ktoré je zobrazené v podobe otvárajúcej čiernej priepasti. V centre ikony je Spasiteľ, čo poukazuje na Jeho nevyhnutnosť v diele spásy. Autor paschálného kánona, svätý Ján Damaský, hovorí: Hoci Kristus zomrel ako človek a Jeho svätá duša sa rozlúčila s

prečistým Telom, predsa Jeho Božstvo ostalo nerozlučné s dušou aj telom. Preto sa v pekle neobjavuje ako jeho zajatec, ale ako Víťaz, Osloboditeľ tých, ktorí sú v ňom zatvorení, nie ako otrok, ale ako Predstaviteľ života.

Na ikone sa Kristus vyobrazuje v žiariacej svätožiare (kruhová alebo elipsovitá), v symbole slávy, ktorá sa zvyčajne vyobrazuje v rôznych odtieňoch modrej farby. Jeho odev už nie je ten, v ktorom sa vyobrazoval v období svojho pozemského slúženia, teda modro–červený, ale jeho farba je žiariaco biela alebo zlatisto–žltého odtieňa a žiaria z neho tenké zlaté lúče. Temnota pekla sa takto napĺňa žiarou Božských lúčov, žiarou slávy Bohočloveka schádzajúceho doň. Toto je už svetlo budúceho Vzkriesenia a lúče so žiarou symbolizujú nastávajúcu Paschu.

Spasiteľ nohami pošliapava dve cez seba preložené tabule, ktoré symbolizujú zničenú bránu pekla. Na mnohých ikonách je pod nimi v čiernej priepasti zvrhnutá odvracajúca sa postava satana – kniežaťa tmy. Na viacerých starších ikonách je tu ešte množstvo rozličných detailov: roztrhnuté reťaze, ktorými anjeli zväzujú satana, potom sú tu rôzne kľúče, klince, a iné – všetko to symbolizuje zničenú moc zla.

V ľavej ruke Kristus drží zvyčajne kríž už ako symbol víťazstva nad smrťou, pravou rukou vyťahuje z podsvetia praotca Adama. Na niektorých ikonách môže mať Kristus v ľavej ruke zvitok alebo oboma rukami vyťahuje prarodičov Adama a Evu z podsvetia. Vôkol sú starozákonní spravodliví praotcovia, králi a proroci, najčastejšie sa zobrazujú Adam a Eva, Ján Krstiteľ, predchodca, ktorý zvyčajne poukazuje rukou na Mesiáša, ktorého príchod ohlasoval aj v podsvetí.

Na ikone nájdeme aj kráľov Dávida a Šalamúna, prvého zavraždeného človeka Ábela, Mojžiša a ďalších spravodlivých. Vrchy, ktoré sa týčia nad svätými symbolizujú horný svet a vytvárajú antitézu (protiklad) k čiernej priepasti podsvetia.

Postavy Adama a Evy vystupujú z hrobov. Zaujímavá je aj symbolika farieb rúch prarodičov. Ich vrchný odev je rozdielny a spodný rovnakej farby. Adam je v bielom (niekedy v sivo–bielom) a modrom a Eva v červenom a modrom. Modrá farba spodného rúcha symbolizuje, že oboch stvoril samotný Boh, teda že nemajú telesných rodičov, ale že sú prvými ľuďmi vôbec. Biele rúcho Adama symbolizuje, že jeho Boh stvoril ako prvého z prachu zeme. Červené rúcho Evy zas to, že ju Boh stvoril z tela Adama („krv z mojej krvi“).

Červeno–modré rúcho Evy je úplne totožné s rúchom, v ktorom sa vyobrazuje na ikonách Prečistá Bohorodička. A ani to nie je náhoda, pretože ako cez prvú (Evu) prišiel na svet hriech, tak cez druhú (Presvätú Máriu) prišlo na svet vykúpenie z hriechu. Niekedy má pramatka Eva zakrytú svoju ľavú ruku, ako symbol, že ňou odtrhla zakázané ovocie a porušila Božie prikázanie.

autor: o. Ján Husár

Zomrel o. Mgr. Michal Ivanko, titulárny arcidekan

V skorých ranných hodinách 26. marca 2015 si Pán života a smrti povolal k sebe svojho služobníka gréckokatolíckeho kňaza o. Mgr. Michala Ivanka, titulárneho arcidekana, v 87. roku života a v 39. roku kňazskej služby.

Patril medzi tých kňazov, ktorí prenasledovanie Gréckokatolíckej cirkvi zažili bezprostredne ešte len v príprave na kňazstvo, ale žiadna, ani tá „najvýhodnejšia“ ponuka ho nedokázala zlomiť ani zaslepiť. Ešte deň pred svojím odchodom do večnosti na sviatok Zvestovania Presvätej Bohorodičke v domácom prostredí slávil sv. liturgiu. K presvätej Bohorodičke sa neustále utiekal a pod jej mocnú ochranu zveril celý svoj život a snaženie.

Otec Michal Ivanko sa narodil 29. novembra 1927 v Slavkovciach, okres Michalovce. Jeho otec Michal bol roľník a matka Anna rod. Popeľašová pracovala v domácnosti. Michal bol najstarším zo štyroch detí. Mal bratov Andreja a Jána a sestru Máriu. Brat Ján zomrel v detskom veku. Ľudovú školu navštevoval v rodisku v rokoch 1933 - 1940. V rokoch 1940 - 1944 absolvoval meštiansku školu v Michalovciach a v tom istom meste vyštudoval v rokoch 1944 - 1948 aj štátnu učiteľskú akadémiu. Po maturitných skúškach dozrela v ňom túžba po kňazskom povolaní najmä zásluhou otca Juraja Bumberu SJ, ktorý mu bol katechétom a profesorom na učiteľskej akadémii. Po maturite v roku 1948 sa prihlásil do seminára v Prešove, kde v tom istom roku začal teologické štúdiá.

Po skončení štvrtého semestra sa udiali udalosti tzv. Prešovského soboru. Gréckokatolícka cirkev bola násilne zlikvidovaná. Všetci bohoslovci boli presviedčaní a nahováraní, aby pokračovali v štúdiách ako pravoslávni. Ani jeden bohoslovec však neprestúpil.

24. júna 1950 zaistili bohoslovca Michala Ivanka príslušníci ŠtB a do 13. júla 1950 ho držali v prešovskom väzení. Nezlomili ho. Po neúspešnom nahováraní na prestup do pravoslávnej cirkvi a na jeho žiadosť, že je živiteľom rodiny, bol prepustený domov na žatevné práce.

Necelé dva mesiace bol zamestnaný na Strojovej a traktorovej stanici v Michalovciach. 5. septembra 1950 dostal povolávací rozkaz na základnú vojenskú službu. Nastúpil do Libavy na severnú Moravu. Bol zaradený do smutne známych PTP. Po mesačnom výcviku bol jeho útvar preložený do Plzne, kde stavali vojenské objekty. Po pol roku bol znova preložený na Moravu na výstavbu vojenského letiska Přerov, kde pracoval dva roky. V januári 1953 bol preložený do čiernouhoľných baní v Karvinej. Tu pracoval presne jeden rok. Na týchto miestach v PTP nebol sám. Boli s ním aj jeho priatelia bohoslovci. Službu v PTP skončil 31. decembra 1953. Po štyridsiatich mesiacoch ho prepustili domov.

1. februára 1954 nastúpil do zamestnania v Chemkostave v Strážskom ako účtovník. Býval v ubytovni. V roku 1957 sa podnik Chemkostav presťahoval do Humenného a preto aj bohoslovec Michal prišiel bývať na ubytovňu do Humenného. V podniku Chemkostav odpracoval celých tridsaťpäť rokov. Pracoval stále v tom istom zadelení.

26. apríla 1959 prijal v Chráme Sedembolestnej Panny Márie v Malčiciach sviatosť manželstva s učiteľkou Annou Ondovčíkovou. Boh im požehnal synov Stanislava a Daniela a dcéru Annu. Po svadbe dostal v Humennom podnikový byt. V roku 1967 si v Humennom kúpil starší rodinný dom, ktorý si svojpomocne opravil.

Po obnovení Gréckokatolíckej cirkvi v roku 1968 sa bohoslovec Michal stal kantorom humenskej farnosti. S otcom dekanom Michalom Šutajom prešiel všetky farnosti a filiálky celého humenského dekanátu. Najčastejšie chodil kantorovať do filiálok Hažín nad Cirochou, Lackovce a Sopkovce.

V roku 1968 diaľkovo pokračoval v štúdiu teológie na CMBF v Bratislave. Konzultácie sa konali v Košiciach a skúšky sa vykonávali v Bratislave. Takto si vykonal skúšky za ďalšie štyri semestre. V roku 1971 ministerstvo kultúry štúdium teológie diaľkovo zakázalo. Začínalo sa obdobie normalizácie. Štúdium teológie nemal ukončené, lebo mu chýbala skúška z pastorálnej teológie, preto nedostal absolutórium z teológie a nemohol byť oficiálne vysvätený. Kňazskú vysviacku prijal neverejne 9. mája 1976 v Humennom. Vysvätil ho tajný biskup ThDr. Nikodém Mikuláš Krett OSBM, ktorý mal katakombálne fakulty pre umlčanú cirkev. Kňaz Michal sa zúčastňoval na duchovnej formácii malých skupín detí a dospelých. Rovnako pravidelne sa zúčastňoval na živote bratského kňazského spoločenstva. Od roku 1978 pracoval už ako člen metodickej komisie pre účtovníctvo v rámci Ministerstva stavebníctva SSR. V civilnom zamestnaní pôsobil do 31. augusta 1989, kedy odišiel na dôchodok.

Po nežnej revolúcii sa vo februári 1990 prihlásil na Biskupskom úrade v Prešove, že má vážny záujem o pastoračnú službu. V roku 1990 dostal dekrét za správcu farnosti Strážske s filiálkou Krivošťany, kde pôsobil celých osem rokov - do 31. augusta 1998.

Na žiadosť Vatikánu boli tajne vysvätení kňazi ešte raz vysvätení sub conditione. Michal Ivanko prijal kňazskú vysviacku sub conditione 30. mája 1992 v Prešove z rúk vtedajšieho prešovského sídelného biskupa Mons. Jána Hirku. Vo farnosti Strážske nebola farská budova, preto do Strážskeho dochádzal dvakrát denne z Humenného. Dopoludnia učil náboženstvo na základnej a strednej škole a večer prichádzal na sv. liturgiu. Počas celého pôsobenia vo farnosti Strážske spravoval excurrendo farnosť Pusté Čemerné. V Strážskom začal v roku 1997 s výstavbou farskej budovy. Do 31. júla 1998 bolo postavené prízemie. Zabezpečil generálne opravy Chrámu Nanebovstúpenia Pána v Strážskom, Chrámu Všetkých svätých v Pustom Čemernom a spoločného Chrámu Božského Srdca Ježišovho vo Vybuchanci. V Strážskom urobil pred vchodom do chrámu prístavbu, ktorá skrášlila vonkajšok chrámu.

31. augusta 1998 bol otec Michal na vlastnú žiadosť uvoľnený z funkcie správcu farnosti Strážske a po exkardinácii z vtedajšieho Košického apoštolského exarchátu bol inkardinovaný do Prešovskej eparchie.

Od roku 1998 pôsobil v Humennom ako výpomocný duchovný. Pravidelne slávil sv. liturgie v Kaplnke Božieho milosrdenstva v Dome dôchodcov v Humennom na Sídlisku III. a veľmi osožne vypomáhal v mestskej farnosti.

V roku 2002 bol ocenený titulom titulárny arcidekan.

V roku 2003 ho vtedy ešte otec biskup Ján Babjak SJ vymenoval za výpomocného duchovného farnosti Humenné.

Otca Michala sme všetci mohli poznať ako obetavého a horlivého kňaza. Svoje kňazské poslanie a úlohy si plnil s veľkou zodpovednosťou až do posledných chvíľ. Jeho veľkou záľubou bol chov a starostlivosť o včely. Zvykli sme o ňom hovoriť ako o dobrákovi od kosti. Nech tak zostane navždy v našich mysliach i srdciach.

Zádušná svätá liturgia spojená s pohrebnými obradmi v slovenskom jazyku bude slávená Mons. Jánom Babjakom SJ, prešovským arcibiskupom a metropolitom s duchovenstvom **v pondelok 30. marca 2015 o 10:00 hod** v gr.kat. chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom.

Večná mu pamiatka!

Kontakt

Gréckokatolícka cirkev

Farnosť Zosnutia Presvätej Bohorodičky

Osloboditeľov 28, 066 01 Humenné

Telefón: **kancelária:** 057/ 775 3628

WEB: **www.grkathe.sk**

e-mail: **úrad:** humenne@grkatpo.sk
farár: martinzlacky@gmail.com
kaplán: miro.sentik@gmail.com
kaplán: jancusmikulas@gmail.com

Úradné hodiny

Pondelok, streda, štvrtok: 8:00 – 9:00 / 16:00 - 17:00

Na prvý piatok, štátne a cirkevné sviatky je kancelária zatvorená.

Prosíme vás o dodržanie podmienok:

- ak žiadate **KRST** - **2 týždne** vopred, prípravu (náuku) **odporúčame ešte pred pôrodom**;
- ak žiadate **SOBÁŠ**

1) a máte všetky iniciačné sviatosti
– krst, myropomazanie, sv. prijímanie - minimálne **3 mesiace vopred**;
2) a niektorá z nich Vám chýba - minimálne **6 mesiacov vopred**;
3) ak bývate **min. 3 mesiace mimo našu farnosť**: zabezpečte si prípravu (náuky) a dovolenie kňaza, kde bývate k sobášu, príp. sobášnu zápisnicu.

LITURGIE – úmysly na Božské liturgie prijímame **iba v cerkvi.**
KRSTNÝ, SOBÁŠNY LIST – je možné vyžiadať si aj telefonicky, mailom a vyzdvihnúť si ho na ďalší deň, príp. zašleme poštou, mailom.

Nech dobrý Boh odmení požehnaním každého,
kto prispeje na dobrý účel akýmkoľvek finančným darom.
Číslo účtu farnosti: 0086909038/0900

SME TU PRE VÁS

Informačno-formačný časopis farnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Humennom.
Dobrovoľný príspevok.
Pre vnútornú potrebu vydáva: Gréckokatolícka cirkev, farnosť Humenné.
Texty článkov neprešli gramatickou úpravou.
Zodpovedný za vydanie**: o. Martin Zlacký, o. Miroslav Sentivan, o. Mikuláš Jančuš**